

■ БІЗНЕС І ПІДПРИЄМНИЦТВО

УДК 657:334.012.64

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ©

О.А. ПОДОЛЯНЧУК,
кандидат економічних наук,
доцент факультету обліку
та аудиту,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

Проведення економічних реформ породжує низку проблемних питань, одним із яких є діяльність суб'єктів малого підприємництва. У результаті теоретичного вивчення сутності категорій “підприємництво” і “бізнес” встановлено їх ототожнення. У статті досліджено еволюцію нормативно-правового регулювання розвитку та функціонування суб'єктів малого підприємництва. Розкрито основні критерії віднесення підприємств до суб'єктів малого бізнесу від моменту його запровадження до теперішнього часу. Проведено аналіз законодавчої бази діяльності та оподаткування суб'єктів малого бізнесу аграрної галузі. За результатами дослідження визначено відмінності та невідповідності законодавчих документів. Підтверджено необхідність державної підтримки малого бізнесу в усіх формах та видах. Виокремлено проблемні питання при виборі організаційно-правової форми суб'єктів господарювання в частині малого підприємництва, їх оподаткуванні та обліку. Висловлено думку про неефективну державну підтримку суб'єктів малого підприємництва.

Ключові слова: підприємництво, бізнес, мале підприємництво, спрощена система оподаткування, обліку та звітності.

Рис. 1. Табл. 3. Літ. 15.

Постановка проблеми. В умовах сучасної економічної кризи гостро постає питання забезпечення конкурентоспроможності економіки. Мале підприємництво є невід'ємною складовою та структуроутворюючим елементом сучасного підприємництва і відіграє значну роль у зростанні економіки. Розвиток суб'єктів малого підприємництва впливає на забезпечення соціально-економічної безпеки держави та спонукає до врегулювання нормативно-правової бази їх діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам розвитку та законодавчого регулювання, державної підтримки, обліку та діяльності суб'єктів малого підприємництва присвячено праці багатьох науковців: Л. Гуцаленко та Н. Зdirко [15] розкривають проблемні питання обліку фермерських господарств та їх державної підтримки; Н. Волощук [5] проводить дослідження сутності категорії “мале підприємництво”; М. Михайлов, Л. Полятикіна, О. Славкова [4] характеризують особливості організації обліку; Т. Прутська [14] обґрунтовує необхідність державної підтримки.

© О.А. ПОДОЛЯНЧУК, 2017

Однак продовження податкової реформи та наближення системи обліку до норм міжнародних стандартів визначають ряд проблемних питань у розвитку малих підприємств та в організації їх обліку.

Формулювання цілей статті. Основними цілями статті є розкриття сутності малого підприємництва, дослідження нормативно-правового регулювання діяльності суб'єктів малого бізнесу та виокремлення проблемних питань.

Виклад основного матеріалу. Насамперед варто відзначити, що в науковій, періодичній та спеціальній економічній літературі досить часто зустрічаються терміни “підприємництво” та “бізнес”, і з цього приводу проходять дискусії про відмінності та подібності цих визначень. Ряд науковців твердять, що підприємництво є складовою бізнесу, інші навпаки – бізнес є складовою підприємництва.

В Економічній енциклопедії за редакцією Мочерного С.В. наведено наступні визначення понять бізнес і підприємництво: бізнес (англ. business – справа, діло) – це підприємницька, комерційна чи будь-яка інша діяльність, що не суперечить закону і спрямована на отримання прибутку [1, с. 723]; підприємництво – самостійне організаційно-господарське новаторство на основі використання різних можливостей для випуску нових або старих товарів новими методами, відкриття нових джерел сировини, ринків збуту тощо з метою отримання прибутків і самореалізації власної мети [2, с. 102]. У законодавчих актах використовується термін “підприємництво”, тому у нашому розумінні визначення “підприємництво” і “бізнес” є поняттями тотожними.

У Господарському кодексі України (ГКУ) визначено, що підприємництво (ст. 42) – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. Також встановлено, що суб'єктами господарювання є як юридичні особи, так і громадяни [3].

Ряд науковців, обґрунтовуючи сутність малого підприємництва за основу використовують норми Господарського кодексу і визначають, що мале підприємництво – це самостійна систематична, ініціативна господарська діяльність малих підприємств та громадян (фізичних осіб), яка проводиться на власний ризик з метою отримання прибутку. Практично, це будь-яка діяльність (виробнича, комерційна, фінансова, страхова тощо) зазначених суб'єктів господарювання, що спрямована на реалізацію власного економічного інтересу [4, с. 6].

За твердженнями інших дослідників, мале підприємництво є особливим видом господарської діяльності з врахуванням творчих здібностей підприємця та інноваційних підходів, що базується на самозайнятості підприємців та членів його родини, власному ризику і майновій відповідальності, спрямованих на отримання прибутку, та за певними критеріями визначене чинним законодавством [5, с. 16].

Вперше визначення “мале підприємництво” було введено в чинне законодавство у 1991 році з прийняттям Закону України “Про підприємства в Україні”. Цей Закон визначав категорію малих підприємств відповідно до обсягів господарського обороту і чисельності його працівників залежно від галузі діяльності (незалежно від форми власності): у промисловості та будівництві – з чисельністю працюючих до 200 чоловік; в інших галузях виробничої сфери – з чисельністю працюючих до 50 чоловік; у науці і науковому обслуговуванні – з чисельністю працюючих до 100 чоловік; у галузях невиробничої сфери – з чисельністю працюючих до 25 чоловік; у роздрібній торгівлі – з чисельністю працюючих до 15 чоловік [6].

Дещо пізніше, у 1998 році, Указом Президента України “Про державну підтримку малого підприємництва” було змінено критерії віднесення підприємств до категорії малих. Так суб’єктами малого підприємництва були зареєстровані у встановленому порядку фізичні особи, які займаються підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи, а також юридичні особи – суб’єкти підприємництва будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, в яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний період не перевищує 50 осіб та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 1000000 грн. При цьому дія цього Указу не поширювалась на довірчі товариства, страхові компанії, банки, інші фінансово-кредитні та небанківські фінансові установи, а також на суб’єкти підприємницької діяльності, в статутному фонді яких частки, що належать юридичним особам-учасникам та засновникам даних суб’єктів, які не є суб’єктами малого підприємництва, перевищують 25% [7].

Одночасно цим указом у складі малих підприємств було виокремлено мікропідприємства – з середньообліковою чисельністю працюючих за звітний період до 10 осіб включно і обсягом виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік не більше 250000 грн. Такі мікропідприємства мали право застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності [7].

З метою закріплення даного пункту у 1998 році було підписано Указ Президента України “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва”. Даним указом було змінено вимоги до спрощеної системи оподаткування та звітності малими підприємствами. Так, спрощену систему мали право застосовувати: фізичні особи-підприємці, у яких кількість працівників, включаючи членів їх сімей, не перевищувала 10 осіб, а виручка від реалізації не перевищувала 500000 грн; юридичні особи, у яких кількість працюючих – не більше 50 осіб, а обсяг річної виручки – не більше 1000000 грн. Одночасно не мали права скористатись спрощеною системою суб’єкти малого підприємництва, які займались гральним бізнесом, виробництвом, реалізацією чи імпортом підакцизних товарів, дорогоцінних металів [8].

В межах посилення державної підтримки малого підприємництва та впровадження ринкових реформ у 2000 році було прийнято Закон “Про державну підтримку малого підприємництва” [9], який дублював норми попередньо затвердженого Указу щодо малого бізнесу. Лише у 2008 році внесені до Закону зміни визначили збільшення обсягу річного валового доходу в розмірі не більше 70000000 грн для юридичних осіб.

У 2003 році було прийнято Господарський кодекс України, який узагальнював норми Законів “Про підприємства в Україні” та “Про державну підтримку малого підприємництва”.

З метою узагальнення державної політики у сфері малого і середнього бізнесу у 2012 році затверджено Закон України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” [10], яким визначено новий підхід до критеріїв віднесення підприємств до числа суб’єктів малого бізнесу та відкореговані норми Господарського кодексу [3; 10].

Отже, впровадження реформ щодо розвитку підприємництва вплинуло на критерії виокремлення малих підприємств, і за сучасних умов господарювання вони є такими, які були затверджені у 2012 році (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії віднесення підприємств до складу малих, станом на 01.01.2017 р.

Суб'єкт підприємництва	середньооблікова кількість працівників, осіб («наймані працівники»)	Річний дохід, євро	Вид діяльності
Малі підприємства (фізичні та юридичні особи)	до 50	не перевищує 10 млн	будь-який вид діяльності
Мікропідприємства (фізичні та юридичні особи)	до 10	не перевищує 2 млн	будь-який вид діяльності

*Джерело: сформовано за [3]

Вище викладене дає можливість сформуванню думки, що нормативне затвердження малого бізнесу в економіці держави вплинуло на створення сприятливого бізнес-клімату для розвитку малих підприємств та введення пільгового оподаткування і спрощеного обліку (спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності).

Таблиця 2

Платники єдиного податку станом на 01.01.2017 р.

Критерії	1 група	2 група	3 група	4 група
Хто може скористатися	Фізичні особи		Фізичні особи-підприємці, Юридичні особи	Сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва більше 75%
Максимальне число найманих працівників	Не використовується праця найманих працівників	Не використовують, або які перебувають у трудових відносинах не більше 10 осіб	Необмежена кількість	Згідно ПКУ необмежено
Обсяг доходу протягом календарного року	300 тис. грн	1,5 млн грн	5 млн грн	Згідно ПКУ необмежено
Види господарської діяльності	Роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках; надання побутових послуг населенню	Надання послуг (у т.ч. побутових) платникам єдиного податку та населенню; створення або продаж товарів; діяльність у сфері ресторанного господарства	Будь-які крім заборонених для спрощеної системи оподаткування	Сільськогосподарське товаровиробництво

*Джерело: сформовано за [11]

Визначення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності представлено у Податковому кодексі України (ПКУ) – це особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених ПКУ, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності (ст. 291 ПКУ). До таких підприємств відносяться чотири групи суб'єктів господарювання, які є платниками єдиного податку (табл. 2).

Однак, до суб'єктів малого підприємництва можуть відноситися лише ті платники єдиного податку, які витримуватимуть критерій стосовно чисельності працівників – до 50 осіб та річний дохід до 10 млн євро. З чотирьох груп – це платники єдиного податку: беззастережно 1 та 2 груп, з дотриманням критерію “кількості працівників” до 50 осіб – 3 групи, і з дотриманням обох критеріїв (кількості працівників до 50 осіб та річного доходу до 10 млн. євро) – 4 групи.

Таким чином, суб'єктами малого підприємництва можуть виступати і сільськогосподарські товаровиробники, які дотримуються положень ГКУ в частині обрання організаційно-правової форми. Адже окремих законодавчих актів, які прямо регулювали б розвиток малого бізнесу в аграрній сфері, немає. На сьогодні Закон України “Про фермерське господарство” визначає функціонування фермерських господарств як прогресивної форми діяльності громадян у галузі сільського господарства [12].

В Законі зазначено, що фермерське господарство веде бухгалтерський облік результатів своєї роботи і подає відповідним органам фінансову звітність, статистичну інформацію та інші дані, встановлені законодавством України. Питання щодо кількості працівників та обсяг доходу фермерського господарства необумовлені. Лише відзначено, що фермерське господарство у разі виробничої потреби має право залучати до роботи в ньому інших громадян за трудовим договором (контрактом), і усі питання трудових відносин регулюються законодавством про працю [12].

Представимо статистичні дані про кількість малих підприємств Вінницької області, які свідчать про її зростання (рис. 1).

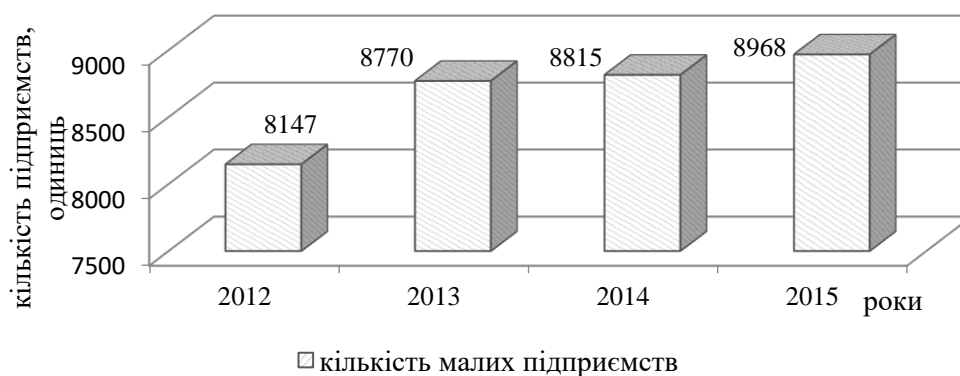


Рис. 1. Кількість малих підприємств Вінницької області

*Джерело: сформовано за [13]

Якщо виокремлювати у загальній кількості складову сільськогосподарських, то також спостерігається їх збільшення (табл. 3).

Таблиця 3

**Кількість суб'єктів малого бізнесу в галузі сільського господарства
Вінницької області**

	Кількість малих підприємств				
	Всього, одиниць	в т.ч. сільське, лісове та рибне господарство			
		одиниць	у % до загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності	З них мікропідприємства	
			одиниць	у % до загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності	
2012	8147	2059	90,7	1758	77,5
2013	8770	2270	92,3	1966	80
2014	8815	2295	92,8	1972	79,7
2015	8968	2353	93,3	2022	80,2

*Джерело: сформовано за [13]

Проте за організаційно-правовою формою суб'єкти малого підприємництва поділяються на фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб (товариства, приватні підприємства, фермерські господарства тощо). Платники єдиного податку 4 групи є сільськогосподарськими товаровиробниками і можуть бути тільки юридичними особами. Платниками єдиного податку 3 групи, які займатимуться сільськогосподарською діяльністю, можуть бути як фізичні, так і юридичні особи. Однак, для таких платників є обмеження у обсязі доходу до 5 млн грн.

Вивчення нормативно-правового регулювання розвитку малого підприємництва підтверджує його розбіжність і нерегульованість, в т.ч. і для аграрного бізнесу. Це в свою чергу має суттєвий вплив на обрання суб'єктами підприємництва організаційно-правової форми господарювання та можливість використання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. В цьому випадку ПКУ є пріоритетним для обрання суб'єктами підприємництва організаційно-правових форм.

Діюче на сьогодні законодавство не вирішило жодної із проблем розвитку та функціонування суб'єктів малого бізнесу, і наразі спостерігається лише додаткове внесення нерегульованих питань до їх поточної та перспективної діяльності.

З цього приводу слушною є думка Прутської Т.Ю., яка відзначила, що в усьому світі розвиток малого і середнього бізнесу відбувається в умовах суттєвої державної підтримки. Державна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності може реалізуватися в найрізноманітніших формах [14, с. 39].

Серед форм та видів державної підтримки Гуцаленко Л.В. та Здирко Н.Г. виокремлюють: пряму форму (види – фінансова, технічна), непряму (види – податкова, цінова) та опосередковану (види – інтелектуально-інноваційна, консультаційна, інформаційна) [15, с. 26]. З позиції авторів можна визначити, що спрощена система оподаткування, в т.ч. і для аграріїв – це своєрідна пряма підтримка державою розвитку малого бізнесу.

Здавалося б, функціонують малі підприємства, їх кількість збільшується і “в них все просто”, держава підтримує в усіх формах та видах, в т.ч. і в системі оподаткування, і в організації ведення обліку, і формуванні звітності... Але, як вже зазначалось, відповідно до ПКУ найбільший розмір річного доходу, за яким суб'єкт

господарювання може обрати спрощену систему оподаткування становить 5 млн грн, окрім сільгосптоваровиробників. Але і для них є обмеження у кількості працюючих за нормами ГКУ (до 50 осіб).

Висновки. За результатами проведеного аналізу нормативно-правового забезпечення розвитку і підтримки малого підприємництва визначено не лише неврегульованість законодавчих вимог, а й складність системи оподаткування та різні підходи до організації обліку. Недоліки чинного законодавства – це лише одна з причин, що ускладнює діяльність суб’єктів малого бізнесу та підвищує податковий тиск на нього.

Список використаних джерел

1. Економічна енциклопедія: [у 3 т.]. – Київ: Видавничий центр “Академія”, 2002. / голова редакційної ради: Гаврилишин Б.Д. [та ін.]. Т. 2 / [відп. редактор Мочерний С.В.]. – 2002. – 952 с.
2. Економічна енциклопедія: [у 3 т.]. – Київ: Видавничий центр “Академія”, 2002. / голова редакційної ради: Гаврилишин Б. Д. [та ін.]. Т. 1 / [відп. редактор Мочерний С.В.]. – 2002. – 864 с.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. №436 – IV. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
4. Михайлов М.Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу: навч. посіб. / Михайлов М.Г., Полятикіна Л.І., Славкова О.П. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
5. Волощук Н.Ю. Теоретичні підходи до дослідження сутності категорії малого підприємництва / Н.Ю. Волощук // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. – 2015. – Випуск 2 (4). Частина 2. – С. 13-17.
6. Про підприємства в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 27.03.1991 р. №887-ХІІ. – Режим доступу: zakon3.rada.gov.ua/.
7. Про державну підтримку малого підприємництва [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 12.05.1998 р. №456/98. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
8. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 03.07.1998 р. №727/98. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
9. Про державну підтримку малого підприємництва [Електронний ресурс]: Закон України від 19.10.2000 р. №2063-ІІІ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
10. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 22.03.2012 р. №4618-VІ. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
12. Про фермерське господарство [Електронний ресурс]: Закон України від 19.06.2003 р. №973-ІV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.
13. Статистична інформація Головного управління статистики у Вінницькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vous.vin.ua/>.
14. Прутська Т.Ю. Пріоритетні напрямки розбудови інфраструктури підтримки підприємництва в аграрній сфері та ефективного землекористування / Т.Ю. Прутська // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – №12. – С. 36-45.

15. Гуцаленко Л.В. Обліково-контрольне забезпечення прямої державної підтримки фермерських господарств: монографія / Л.В. Гуцаленко, Н.Г. Здирко. – Вінниця: ПП “ТД “Едельвейс і К”, 2014. – 234 с.

Список використаних джерел у транслітерації/References

1. Ekonomichna entsyklopediia: [u 3 t.]. – Kyiv: Vydavnychi tsentr “Akademiia”, 2002. / holova redaktsiinoi rady: Havrylyshyn B.D. [ta in.]. T. 2 / [vidp. redaktor Mochernyi S.V.]. – 2002. – 952 s.

2. Ekonomichna entsyklopediia: [u 3 t.]. – Kyiv: Vydavnychi tsentr “Akademiia”, 2002. / holova redaktsiinoi rady: Havrylyshyn B. D. [ta in.]. T. 1 / [vidp. redaktor Mochernyi S.V.]. – 2002. – 864 s.

3. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. №436 – IV. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

4. Mykhailov M.H. Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku na pidpriemstvakh maloho biznesu: navch. posib. / Mykhailov M.H., Poliatykina L.I., Slavkova O.P. – K.: Tsentr uchbovoi literatury, 2008. – 320 s.

5. Voloshchuk N.Iu. Teoretychni pidkhody do doslidzhennia sutnosti katehorii maloho pidpriemnytstva / N.Iu. Voloshchuk // Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnogo universytetu. Seriia Ekonomika. – 2015. – Vypusk 2 (4). Chastyna 2. – S. 13-17.

6. Pro pidpriemstva v Ukraini [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 27.03.1991 r. №887-KhII. – Rezhym dostupu: zakon3.rada.gov.ua/.

7. Pro derzhavnu pidtrymku maloho pidpriemnytstva [Elektronnyi resurs]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12.05.1998 r. №456/98. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

8. Pro sproshchenu systemu opodatkuvannia, obliku ta zvitnosti subiektiv maloho pidpriemnytstva [Elektronnyi resurs]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 03.07.1998 r. №727/98. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

9. Pro derzhavnu pidtrymku maloho pidpriemnytstva [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 19.10.2000 r. №2063-III. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

10. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 22.03.2012 r. №4618-VI. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

11. Podatkovi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r. №2755-VI [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.

12. Pro fermerske gospodarstvo [Elektronnyi resurs]: Zakon Ukrainy vid 19.06.2003 r. №973-IV. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

13. Statystychna informatsiia Holovnoho upravlinnia statystyky u Vinnytskii oblasti [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.vous.vin.ua/>.

14. Prutska T.Iu. Priorytetni napriamky rozbudovy infrastruktury pidtrymky pidpriemnytstva v ahrarnii sferi ta efektyvnoho zemlekorystuvannia / T.Iu. Prutska // Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky. – 2016. – №12. – S. 36-45.

15. Hutsalenko L.V. Oblikovo-kontrolne zabezpechennia priamoj derzhavnoi pidtrymky fermerskykh gospodarstv: monohrafiia / L.V. Hutsalenko, N.H. Zdyрко. – Vinnytsia: PP “TD “Edelweis i K”, 2014. – 234 s.

ANNOTATION
ACTIVITY OF SMALL BUSINESSES: REGULATORY ASPECT

PODOLIANCHUK Olena,
Candidate of Economic Science, Associate Professor
of the Department of Accounting and Audit,
Vinnitsia National Agrarian University
(Vinnitsia)

Economic reform raises a number of issues, one of which is the activity of small businesses. As a result of the theoretical study of the nature of categories "entrepreneurship" and "business" we set their identification. In the article we discovered the evolution of regulation and operation of small businesses. The basic criteria for classification of enterprises of small business from the moment of their introduction to the present day were researched. The legislative framework and taxation of small businesses in agricultural sector was analyzed. The study identified differences and inconsistencies of legislative documents. It is confirmed the need for state support of small businesses in all possible forms. There determined the problematic issues, which are to be regarded in the process of choosing a legal form of small business entities in terms of their taxation and accounting. In the article the fact of inefficient state support of small businesses is underlined.

Keywords: business, small business, simplified system of taxation, accounting and reporting.

Fig. 1. Tabl. 3. Lit. 15.

АННОТАЦИЯ
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ

ПОДОЛЯНЧУК Елена Анатольевна,
кандидат экономических наук,
доцент факультета учёта и аудита,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

Проведение экономических реформ порождает множество проблемных вопросов, одним из которых является деятельность субъектов малого предпринимательства. В результате теоретического изучения сущности категорий «предпринимательство» и «бизнес» установлено их отождествление. В статье исследована эволюция нормативно-правового регулирования развития и функционирования субъектов малого предпринимательства. Раскрыты основные критерии отнесения предприятий к субъектам малого бизнеса от момента их ввода до настоящего времени. Проведен анализ законодательной базы деятельности и налогообложения субъектов малого бизнеса аграрной отрасли. По результатам исследования определены отличия и несоответствия законодательных документов. Подтверждена необходимость государственной поддержки малого бизнеса во всех

формах и видах. Выделены проблемные вопросы при выборе организационно-правовой формы субъектов ведения хозяйства в части малого предпринимательства, их налогообложении и учёте. Выражено мнение о неэффективной государственной поддержке субъектов малого предпринимательства.

Ключевые слова: предпринимательство, бизнес, малое предпринимательство, упрощённая система налогообложения, учёта и отчетности.

Рис. 1. Табл. 3. Лит. 15.

Інформація про автора

ПОДОЛЯНЧУК Олена Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент факультету обліку та аудиту, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

PODOLIANCHUK Olena – Candidate of Economic Science, Associate Professor of the Department of Accounting and Audit, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, Sonyachna str., 3, e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

ПОДОЛЯНЧУК Елена Анатольевна – кандидат экономических наук, доцент факультета учёта и аудита, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: podolianchuk_1@i.ua).

